

פרידה / שולי פלבס

דברים בהלוויה

א ב א, באנו להיפרד ממך ולהגיד לך שוב עד כמה אנחנו אוהבים אותך. תמיד באת אלינו עם פרחים, היום אנחנו מדברים אליך בפרחים. פרחים שכל כך טיפחת ואהבת. ידעתי שיבוא יום ונעמוד פה להיפרד ממך. כל כך קיויתי שהיום הזה אף פעם לא יגיע.

א ב א! להיות אבא היה עיקר חייך. היית אבא במוכן היפה והעמוק של המילה. אני זוכר שאחרי שאימא נפטרה, ואנחנו ילדים, שאלתי אותך מי תהיה עכשיו אימא שלנו. אתה נחמת אותי שמעכשיו אתה תהיה לנו גם אבא וגם אימא. ואכן היית אבא-אימא. בנית לנו בית חם. היית בנאי! עם חנה וללק, נירה, משה ועמוס, בנית לנו בית, ושלושתנו בגרנו ויצאנו לדרכנו.

לא היינו זקוקים עוד לאבא, במוכן הענק של המילה, רצינו אבא! אתה נהיית לסבא נהדר. כשאנחנו חזלנו להיות זקוקים לך, לא ידעת איך להפסיק להיות אבא ענק, לא ידעת איך למלא את עולמך. משהו אבד לך! אנחנו פרצנו – ואתה נסוגת. אנחנו נפתחנו – ואתה נסגרת. אנחנו גדלנו וצחקנו – ואתה קטנת וצערת. אנחנו בנינו, אתה תמיד תמכת ועזרת לכל אחד מאיתנו. רק לעצמך לא בנית. נשאת בבית מיותם ולא יכולת להחיות אותו. חיה לא הייתה בו.

גם כשגרנו רחוק, חיפשנו את קירבתך ואתה את קירבתנו. היית מאוד קרוב למשה, היית מאוד קרוב אלי, היית במיוחד קרוב לשרה ולמשפחתה. במילים המעטות שדיברת, תמיד הערכת את הקשר העמוק, היפה והחזק שבינך לבין שלושתנו. מילים לא היו הצד החזק שבך, וכך גם ללק. שתקתם את אהבתכם אחד לשני, והיא הייתה רועמת. אתה אצרת, החזקת, שמרת את סודות ליבך. אני זוכר שבביקורך האחרון אצלנו, אצל פטי ואצלי, לאחר שלב נולד, שוחחנו בדרך לשדה התעופה. לפני שנפרדנו, בחיוך השובבי שלך שהתמקד בעיניים, אמרת לי שיש בתוכך חלק שאף אחד לא יודע אותו וגם לא יידע. וכמי שנוצח, צחקת אז ואמרת לי שאת החלק הזה תיקח איתך לקבר. כואב לי שצדקת, אבא, ואולי זה מה שהכריע אותך בסוף?

לא יכולת יותר - המלחמה, ההישרדות, הבגרות, הזיקנה – כל אלה גברו על הרצון לחיות. את הפרחים כבר לא ראית עוד – רק את העשבים והיבלית. רצית למות, אבא. אני מאמין שזו הייתה הבחירה שלך. עצוב לי, עצוב לכולנו, והכאב רק נעשה חזק יותר.

יש בי גם רגשות של כעס, מחאה ותחושה של בגידה. אך יותר מכל יש בי הכוח להבין, לקבל ולהעריך את מה שבחרת. אני מאוד מכבד ומעריך אותך, אבא.
בחרת למות. אולי זו הבחירה הראשונה שעשית, רק בשבילך, בחמישים השנים האחרונות. כואב לי שזו גם הבחירה האחרונה.
כולנו נאספנו פה, אבא.
כשאימא מתה, היינו קטנים ולא עמדנו פה להפרד ממנה. שלושתנו פה עכשיו נפרדים ממך, אבא.
נפרדים גם מאימא. אין לנו עוד אבא-אימא
אנחנו מטמינים אותך עכשיו בין אימא לללק, שאת שניהם כל כך אהבת.
לנו נתת את אהבת החיים, ואנחנו – כל המשפחה, נמשיך לאהוב את החיים ותמיד נאהב אותך!

